

Paraisten kaupunki

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 27.5.2020

Andreas Holmgård JHT, KHT

Paraisten kaupungin vuoden 2019 tunnusluvut uusiin kriisikuntakriteereihin verrattuna

- Vuoden 2020 tilinpäätökseen sovelletaan uusia kriisikuntakriteerejä.
- Oikealla Paraisten kaupungin tunnusluvut suhteessa uusiin kriisikuntakriteereihin. Kaksi ensimmäistä kriteeriä johtavat yksinään siihen, että kunta luokitellaan kriisikunnaksi, neljän alemman kriteerin kohdalla kaikkien on täytyttävä.
- Punaisella merkittyjen tunnuslukujen osalta Paraisten kaupunki täyttää kriisikuntakriteerit.
- Kaikki esitellyt tunnusluvut ovat huonontuneet vuoden 2018 jälkeen. On kuitenkin syytä muistaa, että kaksi kriteerit ylittänyttä raja-arvoa ovat sellaisia tunnuslukuja, jotka voivat vaihdella voimakkaasti vuodesta toiseen.
- Vesihuoltoyhtiön yhtiöittäminen vaikuttaa kunnan kertyneen ylijäämän tunnuslukuun, ja sen kasvu voi olla kunnalle hyödyksi. Tässä yhteydessä on todettava, että konsernin ylijäämä ei vaikuta, mutta sen sallitaan olevan 500 € asukasta kohden, joten se voi olla kunnan lukuja huonompi. Kunnan mahdollinen alijäämä on tasapainotettava suunnitelmakauden aikana.

Kuntakonserni

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Kunta

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Kuntakonserni

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Kuntakonserni

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Kunta

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Kuntakonserni

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Kertynyt ylijäämä (€/as. 2019)
586

Kertynyt alijäämä yli 1000 €/as.
Kertynyt alijäämä yli 500 €/as.

Kertynyt ylijäämä (€/as. 2019)
359

Negatiivinen, ei täyty suunnitelmakauden aikana

Vuosikate, % poistoista (2019)

25 %

80 %

100 %

Lainakanta (€/as. 2019)

3609

Yli 9 836

Yli 8 197

Tuloveroprosentti (2020)

20 %

Yli 21,98 %

Yli 21,48 %

Laskennallinen lainanhoitokate (2019)

0,35

Alle 0,8

Alle 1,0

Paraisten kaupungin tunnusluvut vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen jälkeen

- Oikealla Paraisten kaupungin tunnusluvut suhteessa uusiin kriisikuntakriteereihin sen jälkeen, kun vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen vaikutukset on otettu huomioon.
- Luvut ovat vuoden 2019 tilinpäätöksestä sekä AFRY:n vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuuden arvioinnista.
- Punaisella merkittyjen tunnuslukujen osalta Paraisten kaupunki täyttää kriisikuntakriteerit.
- On syytä huomata, että suuri osa tunnusluvuista pysyy ennallaan. Tämä johtuu siitä, että useimmat transaktiot ovat sisäisiä, minkä vuoksi ne eliminoiduvat konsernitilinpäätöksessä.
- Kaupungin kertynyt ylijäämä kasvaa yhtiöittämisen seurauksena perustettavalle yhtiölle maksettavan myyntivoiton ansiosta.
- Yhtiöittäminen ei vaikuta kuntakonserniin millään tavoin, konsernitilinpäätöksen tarkoituksena on eliminoida sisäisten tapahtumien vaikutukset ja laatia kirjanpito ikään kuin konserni olisi kirjanpitovelvollinen.

Kuntakonserni

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Kertynyt ylijäämä (€/as. 2019)

586

Kertynyt alijäämä yli 1000 €/as.
Kertynyt alijäämä yli 500 €/as.

Kunta

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Kertynyt ylijäämä (€/as. 2019)

925

Negatiivinen

Kuntakonserni

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Vuosikate, % poistoista (2019)

25 %

80 %

100 %

Kuntakonserni

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Lainakanta (2019)

3609

Yli 9 836

Yli 8 197

Kunta

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Tuloveroprosentti

20 %

Yli 21,98 %

Yli 21,48 %

Kuntakonserni

Paraisten kaupunki
Kriisikuntakriteeri

Laskennallinen lainanhoitokate (2019)

0,35

Alle 0,8

Alle 1,0

Verot

Varainsiirtovero, yhteisövero, myyntivoitosta maksettava vero, (yhtiön) tuloverotus ja näiden vaikutus 0+-vaihtoehdossa yhtiöittämisvaihtoehtoon verrattuna

- **Yhtiö maksaa 4 %:n varainsiirtoveron kiinteistöistä ja 1,6 %:n varainsiirtoveron osakkeista. Kunta on vapautettu kiinteistöjen varainsiirtoverosta.**
- **Yhtiö maksaa 20 % tuloveroa mahdollisista voitoista. Liikelaitokset eivät ole tuloverovelvollisia. Kunnalle maksettavat luovutushinta ja korot luultavimmin kuitenkin laskevat tulosta, niin ettei veroa muodostu kovin paljon.**

Yhtiö lainaa kaupungilta rahaa kauppaa varten. Yksinkertainen selitys sille, miten tämä toteutetaan käytännössä? (Kaupungin varoin, kaupunki lainaa yhtiölle, joka maksaa takaisin kaupungille).

- Raha ei liiku, vaan velka kaupungille muodostuu omaisuuden ostosta, myyntihinta vaikuttaa siten lainasummaan. Näin ollen kauppa maksetaan velalla.
- Raha liikkuu vasta siinä vaiheessa, kun laina maksetaan kaupungille takaisin, toisin sanoen lainalla saadaan kaupungilta maksuaikaa kauppahinnan maksamiseen.
- Kaupunki ei näin ollen anna rahaa yhtiölle. Konserni ei saa uutta rahaa, mutta laina mahdollistaa tulevaisuudessa pääoman siirtämisen yhtiöltä kaupungille.

Onko muita etuja/haittoja, jotka eivät mielestäsi käy selvästi ilmi raportista?

- On tärkeää ymmärtää, että kyse on konsernin sisäisestä transaktiosta. Toiminta pysyy samana, kyse on toiminnan järjestämisen hallinnollisesta muuttamisesta.
- Suurin myönteinen vaikutus on (käsitykseni mukaan) sillä, että investoinnit voidaan tehdä pitkäjänteisesti lainarahoituksella ja että asiakkaat rahoittavat investoinnit ilman, että ne sekoittuvat kunnan toimintaan. Kunta voi toimia yhtä pitkäjänteisesti, mutta koska kuntatalous on riippuvainen kunnan poliittisista suhteista, pitkäjänteinen toiminta on kunnassa vaikeampaa.
- Kielteistä (käsitykseni mukaan) on se, että kuntaan saadaan yksi organisaatio lisää. Jos tilanne osataan käsitellä oikein, se voidaan kääntää eduksi, mutta yleisesti ottaen ”mahdollisimman pieni määrä yhtiöitä” on järkevin ratkaisu.
- Hinnoittelu on poliittinen kysymys (lain puitteissa). Kaikki rahat tulevat kuntalaisten hyödyksi.

Johtopäätökset

- Toiminta ei muutu olennaisesti, jos vesihuoltolaitoksesta muodostetaan osakeyhtiö, vaan kyse on toiminnan uudelleenjärjestelystä. Kustannussäästöjä voi syntyä toiminnan uudelleenjärjestelyn myötä.
- Konsernin sisäisesti ei saada rahaa. Kaikki rahat tulevat asiakkailta.
- Koska yhtiöittämisen selvittämisessä on tehty suuri työ, henkilöstö voi motivoitua, jos päätös yhtiöittämisestä tehdään. Mikäli poliittinen johto on sitä mieltä, ettei yhtiöittäminen ole hyvä ratkaisu, ei yhtiöittämisspäättöstä luonnollisestikaan tule tehdä.